

1. Бааджи Н.П. Підстави та умови виникнення зобов'язань з відшкодування шкоди / Бааджи Н.П. // Актуальні проблеми держави і права. 2008. № 39. С. 184-190.

2. Татарин І.І. Поняття і види шкоди, заподіяної злочином / Татарин І.І. // Європейські перспективи. 2012. № 3. С. 74-80.

3. Цивільний кодекс України : Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV : Редакція від 19.07.2017 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page18> (дата звернення: 06.04.2018).

4. Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Старцев О.В. Цивільне право України: Підручник. Вид. 3, перероб. і доп. К.: Істина, 2011. 808 с.

5. Антонов С.В. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної пацієнтові невдалим медичним втручанням / Антонов С.В. // Управління закладом охорони здоров'я. 2007. №7 URL: <http://www.medlawcenter.com.ua/ua/publications/76.html> (дата звернення: 04.04.2018).

6. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: [підручник] / [С. С. Бичкова, І.А. Бірюков, В.І. Бобрик та ін.]; за заг. ред. С.С. Бичкової. 3-тє вид., змін, та допов. К.: Алерта, 2014. 496 с.

7. Про відшкодування витрат на стаціонарне лікування особи, яка потерпіла від злочину, та судових витрат : Верховний Суд; Постанова від 07.07.1995 № 11: Редакція від 03.12.1997 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0011700-95> (дата звернення: 07.04.2018).

8. Про охорону праці: Закон від 14.10.1992 № 2694-XII : Редакція від 05.04.2015 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/page2> (дата звернення: 02.04.2018).

9. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон від 14.01.1998 № 16/98-ВР : Редакція від 01.08.2016 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 04.04.2018).

Матвієнко Є.І.

курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування ДДУВС

Науковий керівник:

Круглова О.О.

т.в.о. завідувача кафедри цивільного
права та процесу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
кримінальної поліції ДДУВС, кандидат
юридичних наук, доцент

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТА ОСОБЛИВОСТІ УСИНОВЛЕННЯ
ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ ТА ІНОЗЕМЦЯМИ**

Тема усиновлення на сучасному етапі розвитку нашої держави хоча і не є новелою в законодавстві та має давні традиції, проте саме способи реалізації даного інституту права є неоднозначними й залежать від рівня розвитку суспільства та національних особливостей держави. Цей спосіб, перш за все, являється оптимальною формою влаштувати дітей-сиріт та покинутих дітей, оскільки в результаті усиновлення, як правило, для дитини створюються такі умови виховання, що наближаються до умов у рідній сім'ї, а часом і значно кращі. Це пов'язано з тим, що усиновлення рідко буває випадковим. Як правило, це добре зважене рішення, в якому втілюються мрії й бажання самотніх осіб, як і не мають рідних дітей. Задля сприяння розвитку усиновлення Україна встановила обов'язковий процесуальний порядок його проведення, заборону посередницької, комерційної діяльності щодо усиновлення дітей, вимоги стосовно нагляду за станом утримання та виховання дітей, усиновлення іноземними громадянами, можливість застосування до усиновлювача такої санкції, як позбавлення батьківських прав. Позбавлення батьківських прав є крайнім заходом сімейно-правового характеру, який застосовується до батьків, що не забезпечують належного виховання своїх дітей. Такий захід може застосовуватися за рішенням суду [1, с 136-158]. Конституція України гарантує дітям усі права, необхідні для їхнього розвитку і життя. На захист прав дитини, її розвитку прийнята низка міжнародних документів. Насамперед Україна у 1991 році приєдналася до Конвенції ООН про права дитини, таким чином взявши на себе зобов'язання впроваджувати на національному рівні забезпечення та захист прав дитини. Конвенція ООН з прав дитини, яка була підписана Україною 21 лютого 1990 року та набрала чинності в Україні 27 вересня 1991 року, стала першим документом з питань захисту дітей [2]. Ратифікація Конвенції означає, що уряди беруть на себе зобов'язання забезпечити дитині зростання у безпечних та сприятливих умовах, маючи доступ до високоякісної освіти та охорони здоров'я, а також високий рівень життя.

Діюче законодавство України (зокрема, ст. 254 ЦПК України) передбачає розгляд справ про усиновлення в порядку окремого провадження за обов'язковою участю заявників, органу опіки та піклування або уповноваженого органу виконавчої влади, а також дитини, якщо вона за віком і станом здоров'я усвідомлює факт усиновлення, з викликом заінтересованих та інших осіб, яких суд визнає за потрібне допитати. Розгляд справи може відбуватися у відкритому або ж закритому судовому засіданні (з метою забезпечення таємниці усиновлення у випадках, встановлених СК України). Разом з тим, ст. 285 СК України передбачає в деяких випадках обмеження права іноземного громадянина на таємницю усиновлення дитини-громадянина України, зокрема, за умови відсутності договору про надання правової допомоги між Україною та державою, громадянином якої є усиновлювач і в яку має переїхати дитина, за умови, що в цій країні усиновлення не є таємним [3].

Також, законодавством України визначено перелік вимог до особи яка бажає стати усиновлювачем, зокрема це повинна бути дієздатна особа яка досягла 21 року, за винятком коли усиновлювач є родичем дитини. Також,

усиновлювач повинен бути старше за дитину на 15 років. Якщо дитина має лише одного з батьків, то для усиновлення дитини другою особою один з батьків та така особа повинні перебувати у шлюбі або проживати однією сім'єю. Кількість дітей яких можливо усиновити законом не обмежується. (ст. 211 Сімейного кодексу України). Окрім всіх цих вимог, існує й така вимога, що не можна всиновлювати одну дитину, якщо в неї є брати або сестри, які теж потребують усиновлення. Тоді потрібно усиновлювати всіх. Усиновлюються всі діти-сироти, крім випадків, коли в такої дитини є сім'я, родичі, які нею опікуються і не дають згоди на усиновлення. Не може бути усиновлена дитина людини, яка не може виконувати батьківські обов'язки через хворобу. І якщо сама мати чи батько не дає своєї згоди на усиновлення.

З огляду на збільшення кількості випадків усиновлень дітей іноземцями зростає необхідність захисту прав та інтересів дітей, які потрапляють в іноземну сім'ю. Іноземні громадяни, що виявили бажання всиновити дитину, яка є громадянином України, повинні звернутися з письмовою заявою до урядового органу державного управління з усиновлення та захисту прав дитини про взяття їх на облік кандидатами в усиновлювачі й надання направлення на відвідання відповідного державного дитячого закладу для підбору, знайомства і встановлення контакту з дитиною. Урядовий орган державного управління з усиновлення та захисту прав дитини направляє в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, запит до Міністерства внутрішніх справ України щодо перевірки іноземців, що усиновлюють дитину, яка є громадянином України, на наявність або відсутність інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах інших держав і Генеральному секретаріаті Інтерполу. За усиновленою дитиною зберігається громадянство України до досягнення нею 18 років. Усиновлена дитина має право на збереження своєї національної ідентичності відповідно до Конвенції про права дитини, інших міжнародних договорів [4].

У законодавстві України встановлено низку особливостей, які слід враховувати під час здійснення усиновлення з іноземними громадянами:

- 1) іноземці можуть усиновити українську дитину лише після вичерпання національних можливостей її влаштування в сім'ю;
- 2) переважне право на усиновлення дитини-громадянина України мають іноземці, які є родичами дитини, громадянами держав, з якими Україна уклала договір про надання правової допомоги, подружжя;
- 3) для здійснення усиновлення іноземцями дитина має пробути не менше одного року на обліку в урядовому органі державного управління з усиновлення й захисту прав дитини;
- 4) іноземці громадяни не можуть усиновлювати українських дітей віком до одного року [5, с.67].

Міжнародне усиновлення в Україні здійснюється лише за участю Міністерства соціальної політики України (далі – МСПУ). Особливістю також є дотримання заявниками обов'язкової досудової процедури, яка складається зі звернення до МСПУ, подання до служби в справах дітей заяви про бажання усиновити дитину та отримання висновку про доцільність усиновлення ,

отримання згоди МСПУ на усиновлення дитини, що у свою чергу є передумовою для звернення до суду та доказами. Однак зазначена процедура є досить ускладненою, та на практиці кандидати в батьки частіше намагаються оминати її, звертаючись до посередників.

Таким чином, можна зробити висновок що процес та оформлення усиновлення є процедурою не з легких та потребує достатнього часу щоб виконати всі вимоги. Щодо іноземців, які хочуть усиновити дитину, громадянина України, є дещо складним. Іноземці можуть усиновити українську дитину лише після вичерпання національних можливостей її влаштування в сім'ю, переважне право на усиновлення дитини-громадянина України мають іноземці, які є родичами дитини, громадянами держав, з якими Україна уклала договір про надання правової допомоги, подружжя, для здійснення усиновлення іноземцями дитина має пробути не менше одного року на обліку в урядовому органі державного управління з усиновлення й захисту прав дитини, іноземці громадяни не можуть усиновлювати українських дітей віком до одного року. Щодо України, то якщо усиновлювач хоче усиновити дитину, а в цієї дитини є брати та сестри, які також потребують усиновлення, то він повинен усиновити їх усіх.

Бібліографічні посилання:

1. Олійник А. С. Узагальнення практики розгляду судами цивільних справ про усиновлення дітей, позбавлення батьківських прав, встановлення опіки та піклування над дітьми. Судова апеляція. 2009. № 1. С. 136-158.
2. Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення: 04.03.2018).
3. Сімейний кодекс України від URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2947-1> (дата звернення: 11.03.2018).
4. Розгон О. Феномен міжнародного усиновлення. МЕН, № 2. 2011. 11 с.
5. Заборовський В. В. Міжнародне усиновлення дітей: проблемні аспекти. ДВНЗ "Ужгородський національний університет". 2015. №1. С. 69.

Чепеляк К.В.

курсант 2 курсу ФПФОДР-641
ДДУВС

Науковий керівник:

Круглова О.О.

т.в.о. завідувача кафедри цивільного
права та процесу ФПФПКП ДДУВС,
к. ю.н, доцент, підполковник поліції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ**